

които не били наклонни да се съгласятъ съ него, мълчели: тѣ били безсилни прѣдъ науката и прѣдъ авторитета. Незная точно кой день и кой мѣсець било, но било нѣколко години слѣдъ построяването на една отъ калоферскитѣ църкви въ 1838—39. година, когато тая щѣли да „освещаватъ“. Пловдивскиятъ патрика Никифоръ, инѣкъ „патриотъ“ човѣкъ, слѣдователно — голѣмъ приятель на парата, поискалъ петъ хиляди гроша да освети новиятъ храмъ. Даскалъ Ботю му отсѣкълъ куйрука съ единъ лафъ: който даде повече отъ 500—700 турски гроша ржцѣтъ му би прѣбилъ. Рѣчено — свършено. Думата на даскалъ Ботю не се кжса на двѣ. Отъ тая дата натѣй, петимата чернокапци, които служели въ калоферскитѣ църкви, си отваряли очитѣ на четири, ако би зърнали нѣидѣ строгия даскалъ. Захари Стояновъ прѣдаваше една случка, която ние намѣрихме достовѣрна,¹⁾ състояща се въ слѣднето. Единъ отъ тѣзи наслѣдници на дявола, тѣкмо онзи, до колкото можахме да научимъ, изъ ржцѣтъ на когото по-сетнѣ се освобождава голия пеленакъ „Христо“, дрънкалъ на сутренната литургия, види се, пиянъ кьоръ — кютюкъ. Арогантността на старитѣ попове е позната: прости повече отъ народа и груби като свине, тѣ сж вършили скандали на публични мѣста, и въ църквата. Авторътъ на тази книга познава подобни екземпляри и днесъ. Калоферскиятъ патрихонъ, вкиснатъ въ спиртъ, слушалъ нѣкой отъ даскалитѣ да грѣши при изпѣването на херовикото. Безъ да разбере ясно, какво се пѣе и отъ кого, попъ Пенко изрѣвалъ изъ олтаря: „н-не-не си яжъ б... чети право!“ Даскалъ Ботю, който билъ въ църква и вкусътъ на когото не търпѣлъ никакви скве-

¹⁾ Но нито съобщението на З. Стояновъ, нито това на г. Д. Страшимировъ, че даскалъ Ботю изпждилъ грѣцки езикъ изъ калоферскитѣ училища, е вѣрно. (Критически опитъ, стр. 59-60). Самъ даскалъ Ботю е изрѣподавалъ тоя прѣдметъ до самата си смъртъ.